

XV. ENELKO – XXIV. SzámOkt Multi-Konferencia Székelyudvarhely, 2014. október 9-12.

A hagyományokhoz híven október 9-12. között szervezte meg az EMT Energetika-Elektrotechnika és Számítástechnika Szakosztálya a XV. Energetika-Elektrotechnika, illetve a XXIV. Számítástechnika és Oktatás Multi-Konferenciát, ez alkalommal Székelyudvarhelyen. Az idei rendezvény színhelye a Tamási Áron Gimnázium kollégiumának díszterme, illetve a MŰTF Oktatási Központ volt.

A rendezvény plenáris ülését Dr. Bíró Károly-Ágoston, és Dr. Sebestyén-Pál György nyitotta meg és vezette le. Beszédében röviden körvonalazta az idei rendezvény céljait és tartalmát. Dr. Köllő Gábor, az EMT elnöke, beszédében a szervezet szerepéről és hivatásáról tett említést, kihangsúlyozva az EMT által szervezett magyar nyelvű konferenciák fontosságát. Dr. Sebestyén-Pál György, a Számítástechnika Szakosztály elnöke röviden összefoglalta a beküldött dolgozatok tematikáját, kihangsúlyozva az ezekből érzékelhető új kutatási tendenciákat. A társszervezetek részéről Dr. Borbély Endre és Gebhardt Gábor üdvözölték a résztvevőket, hangsúlyozták a rendezvény regionális fontosságát, és megköszönték a színvonalas szervezői munkát.

A konferencia résztvevői számára szervezett egynapos kirándulás lehetőséget adott Segesvár, Kóhalom és Homoród környékének, szépségeinek és érdekességeinek megismerésére. A kirándulás első megállója Székelyderzs volt, ahol megtekinthettük a falu unitárius erődtemplomát. Az erődtemplom érdekessége az, hogy a falu népe itt tárolta a legfontosabb értéket, az élelmet. Külső támadás esetén elég volt bemenekülni az erdőbe, az élelem már ott volt. A bástyák között a várfal mentén hatalmas ládában tárolták a gabonát, a saroktornyok emeletén pedig a szalonnák lógtak kampókra akasztva. Ezt a hagyományt a falu lakói mind a mai napig őrzik. Minden családnak saját ládája és kampója vannak. A tornyokat és a gabonás ládákat hetente egyszer lehet meglátogatni. Második megállónk Segesvár volt. A segesvári vár Erdély egyik leglátványosabb és legjobb állapotban megőrzött középkori építménye. A résztvevők megcsodálhatták az Óra-Tornyot, mely a vár központi bejáratát őrzi. A torony leghíresebb látványossága a különböző figurákkal díszített óra. A várban megtekinthettük a hegyi templomot, mely védőszentjeként Szent Miklóst jegyzi. A templom a segesvári vár egyik legfontosabb építészeti műalkotása, és egyike Erdély látványos gótikus stílusú épületeinek. Utunkat tovább folytatva megnézhetjük a szászkézdi erődtemplomot, majd megcsodálhatjuk a felújított, város feletti hegyen fekvő kőhalmi vár maradványait. Utolsó megállónk a homoródkarácsonyfalvi unitárius templom volt.

Dr. Bíró Károly-Ágoston,
az Energetika-Elektrotechnika
Szakosztály elnöke

Dr. Sebestyén-Pál György,
a Számítástechnika Szakosztály elnöke

(folytatás a harmadik oldalon)

XX. Nemzetközi Vegyészkonferencia 2014. november 6-9., Kolozsvár

Örömmel írjuk, hogy ebben az évben az EMT Kémia Szakosztálya és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Magyar Kémia és Vegyész-mérnöki Intézete közösen szervezte meg huszadik alkalommal a konferenciát.

Az ünnepi hangulatot már a megnyitó helyszíne is jelezte, hiszen a BBTE Aula Magna termében hallgathattuk a köszöntőket. Rendezvényünket méltatták a társ szervezeteink elnökei, valamint a jelen lévő és a magyar tagozatot képviselő rektorhelyettesek.

Ahogy születésnap tünnepléskor szokás, visszatekinthettünk az elmúlt 20 évre, miket sikerült megvalósítanunk és hogyan tovább.

Úgy érezzük, hogy a Vegyészkonferencia megtalálta a helyét a rengeteg nemzetközi konferencia között, sikerült egy igazi nagy magyar vegyész találkozó létrehozni, melyre mindig szívesen jönnek a résztvevők, előadók. Azt, hogy egy ilyen rendezvényre szükség van, igazolja az a 200 bejelentkezett résztvevő, valamint a sok-sok köszönőlevél és érdeklődés a jövő évi rendezvény iránt. Fontos, hogy sikerült egy olyan platformot létrehozni, ahol a fiatalok is megtalálhatják a szakmai bemutatkozás lehetőségét.

A múlt statisztikai feldolgozását láthattuk a rövid összefoglalóban, mely tartalmazta az elmúlt 20 év résztvevőinek számát, bemutatván a fejlődést, hogy hogyan jutott a konferencia a mostani ismertséghez.

A rendezvény plenáris előadásai a kémia különböző szakterületeiről adtak jelentős ismertetőt:

- HUSZTHY Péter, BME, Szerves Kémia és Technológia Tanszék, Budapest
Könnyen deprotonálható koronaéterek szintézise, molekuláris felismerése és alkalmazása
- KÉKI Sándor, Debreceni Egyetem, Alkalmazott Kémiai Tanszék
Alaklépező polimerek a XXI. században
- SOHÁR Pál, MTA-ELTE, Spektroszkópiai Szerkezetkutató Csoport, Budapest
A nagyműszeres módszerek magyarországi úttörőiről
- E. KÖVÉR Katalin, Debreceni Egyetem TTK, Szeretlen és Analitikai Kémiai Tanszék
Szerkezet, dinamika és molekuláris kölcsönhatások a mágneses magrezonancia (NMR) spektroszkópia tükrében
- PUKÁNSZKY Béla, BME, Fizikai Kémia és Anyagtudományi Tanszék, Műanyag- és Gumiipari Laboratórium
Természetes és biopolimerek: módosítás, keverékek, kompozitok
- FÜLÖP Ferenc, Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerkémiai Intézet, MTA-SZTE Sztereokémiai Kutatócsoport
Dizájner drogok - kiemelkedő veszélyek

Dr. Majdik Kornélia
az EMT Kémia Szakosztályának elnöke

(folytatás a harmadik oldalon)

EMT-KONFERENCIÁK

XVII. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia

2015. március 26-29., Déva

Szervező:

az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT)
Bányászati, Kohászati és Földtani Szakosztálya

A konferencia programja:

március 26., csütörtök: délután regisztráció, elszállásolás
március 27., péntek: egész napos szakmai kirándulás
március 28., szombat:

délelőtt: – konferencia megnyitó
– plenáris előadások
délután: – szekció-előadások
– poszterek megtekintése

március 29., vasárnap: hazautazás

A konferencia tudományos bizottsága:

Wanek Ferenc, az EMT Földtani Szakosztályának elnöke
Márton István, Stockwork Geoconsulting Kft.
Silye Lóránd, BBTE, Biológia és Geológia Kar
Kovács Alpár, az EMT Földtani Szakosztályának titkára
Gagyai Pálffy András, az OMBKE ügyvezető igazgatója
Kovács József, Petrozsényi Egyetem

Jelentkezési határidők:

Előadás/poszter bejelentése: 2015. január 25.
A bejelentett előadás/poszter
kivonatának beküldése* 2015. január 25.
A bejelentett előadás elfogadásának
visszaigazolása vagy poszterre jelölése: 2015. február 2.
A bejelentett és elfogadott
előadás/poszter anyagának beküldése: 2015. február 15.
Jelentkezési határidő (előadás/poszter nélkül): 2015. február 15.
Emelt díjas jelentkezési határidő*: 2015. február 25.

Bővebb információk, jelentkezések a konferencia honlapján:

<http://bkf.emt.ro>

Kapcsolattartó: Pap Tünde, tunde@emt.ro.

Őszi Napok 2014

Az EMT Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezete 2014. szeptember 12-13. között, IV. alkalommal szervezte meg az Őszi Napok rendezvényét. A természet, a hozzáértő szorgalmas munka harmóniáját jutalmazza az Őszi Háromszéken is címmel.

Egy tudományos szervezet életében a szakmai találkozók a tevékenység csúcspontját, a létjogosultságát és a kitűzött célok eléréséhez vezető utat jelentik.

A rendezvény nyilvánosan meghirdetett volt a lakosság és a szakemberek számára, mert így nyilvánosságot teremt egy akaratát megfogalmazó szervezetnek-közösségnek, hogyan tudnak együttműködni találni minél szélesebb körben a helyi társadalomban az egyes emberekkel, a különféle intézményekkel, az önkormányzatokkal, a helyi gazdasági csoportok vezetőivel vagy tulajdonosaival.

Az idei rendezvény szervesen kapcsolódott a tavalyihoz, hiszen ha akkor a gyümölcs termesztés kezdete, vagyis a csemetek ültetése, gondozása volt a téma, most – bár egy év alatt még nem fordulnak termőre – a gyümölcsfeldolgozás különböző formáiról, a terméstől a termékig szóltak az előadások.

A rendezvény első állomása a *Potio Nobilis* pálinkafőző – kedvescsináló – volt, ahol meglepetésünkre közel 60 érdeklődő vett részt, akik a további előadásokon is megismerkedtek jelenlétükkel. Az érdeklődők a világszínvonalon – mesterfokon – való pálinkafőzést láthatták a holnap technológiájával, amiről nagy odaadással beszéltek a tulajdonosok Füstös Imre és Dezső Tibor.

Az előadásokat az EMT székházában hallgathatták az érdeklődők, ami újra kicsinek bizonyult, de ez a jó, mert ez is bizonyíték arra, hogy a tevékenységünk nem hiábavaló, van érdeklődés iránta.

Az előadók között újra találunk diákot, Szabó Áron – a Váradi József Általános Iskola nyolcadikos tanulója, akit Végh Éva tanárnő készített fel.

Előadást hallhattunk a gyümölcs és zöldségfélék gyógyhatásairól Cserei György, (Fotomartonos Aranyalma prэшáz), előadásában, valamint a gyümölcsök és zöldségek házi tartósításának titkairól – Rabocskai László, (ny. tanár), lenyűgöző, mindent átfogó előadásában.

Szombaton a kirándulni vágyók a 8. AQUARIS – a borvíz ünnepére látogattak Előpatakra. Igaz nem a régi fényében tündökölt, de valami elkezdődött, megmozdult a nagy hagyományokkal büszkélkedő fürdőhelyen.

Mindent összevetve idén is elmondhatjuk, hogy egy sikeres és nagy érdeklődésre számot tartó rendezvényt tudhatunk magunk mögött.

Para Zoltán, a Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezet alelnöke

OGÉT 2015
XXIII. Nemzetközi
Gépészeti Találkozó

2015. április 23-26., Csíksomlyó

Szervező:

az EMT Gépészeti Szakosztálya

A konferencia elnöke:

Dr. Csibi Vencel-József,
az EMT Gépészeti Szakosztályának elnöke

Helyszín:

Jakab Antal Tanulmányi Ház, Csíksomlyó

A konferencia témája:

„Gépészeti kutatási eredmények”

A konferencia célja:

Lehetőséget teremteni a magyar szakembereknek tudományos eredményeik bemutatására, az ismerkedésre, a kapcsolatteremtésre

Program:

csütörtök, április 23.

- délután érkezés, elszállásolás,
- este közös vacsora

péntek, április 24.

- egész napos kirándulás

szombat, április 25.

- délelőtt: plenáris előadások,
- délután: szekció-előadások,
- este: díszvacsora

vasárnap, április 26.

- hazautazás

A szekcióelőadásokat a következő témakörökben hirdetjük meg:

- CAD
- Mechatronika és finommechanika
- Fogaskerékhatások
- Minőségbiztosítás és környezetvédelem
- Anyagtudomány és technológia
- Járművek
- Általános gépészet

A beküldött előadások 4 oldal terjedelemben az OGÉT 2015 konferencia kötetben jelennek meg.

Határidők:

Előadás bejelentő űrlap és kivonat beküldése : 2015. január 31.

A dolgozat elfogadásának visszaigazolása : 2015. február 8.

A bejelentett és elfogadott előadás anyagának beküldése: 2015. február 15.

Jelentkezési határidő: 2015. március 15.

Emelt díjas jelentkezési határidő: 2015. március 29.

Regisztráció és további információk: <http://oget.emt.ro/>, illetve érdeklődni lehet az EMT kolozsvári titkárságán a +40-264-594042, 590825 telefonszámokon.

Kapcsolattartó személy: Miklós Beáta (beata@emt.ro).

FIRKA Megjelent a FIRKA 2014/2015 – 2. száma

Újdonságunk az, hogy idéntől a FIRKA (Fizika, Informatika, Kémia Alapok) folyóiratunk 4 alkalommal jelenik meg tanévenként, számonként 60 oldalas terjedelemben, tehát a lap évi terjedelme változatlan marad. Az éves előfizetés 12 lej, de lehetőség van darabonkénti eladásra is.

Az ár 3 lej/darab.

Érdeklődni, rendelni az EMT kolozsvári székhelyén lehet, a 0264-590825, 594042, 0744-783237, vagy az emt@emt.ro e-mail címen.

EMT-KONFERENCIÁK

(folytatás az első oldalról)

XV. ENELKO – XXIV. SzámOkt Multi-Konferencia

A szombati nap 47 dolgozat bemutatását tartalmazta, ezek közül 4 a délelőtti közös plenáris szekció alatt került bemutatásra. A számítástechnika részről Dr. Kató Zoltán, a Szegedi Egyetem docense a képfeldolgozás és képfelismerés területén folytatott kutatási munkájának legújabb eredményeit mutatta be. A kutatócsoportjának tagjai gyakorlati bemutatókkal szemléltették a megvalósított rendszert, mely 2D képekből épít fel 3D épület-modelleket. A második előadó, Dr. Odry Péter, a Szabadkai Főiskola professzora, egy érdekes felsőoktatási önfenn-tartó modellt mutatott be, melyben az egyetemi oktatás és főként kutatás új munkahelyeket teremt a helyi közösség részére. A modell érdekessége abban rejlik, hogy a műszaki felsőoktatás új (munka)piacot és új ipart teremt (konkrét esetben az informatika területén), mely támogatni tudja az egyetem további fejlődését.

Az energetikai részről Zarándy Pál, a MET képviselőjében az EU energiatakarékosági irányelvéről tartott előadást, Dr. Gács Iván a BME Energetikai Gépek és Rendszerek Tanszékének professzora pedig a légköri széndioxid koncentrációról beszélt előadásában.

Az érdekes előadás alap gondolata, hogy a légkör széndioxid koncentrációja 2014. március 30-án átlépte a 400 ppm határt. A növekedés oka egyértelműen az emberi tevékenység: a többlet kibocsátás és a nyelők csökkenése. A világ fotoszintézis kapacitásának legalább háromnegyede a trópusi esőerdőkben található. Ugyanakkor ez az erdőtüpus szenvedte el a legnagyobb területvesztéséget. A mai esőerdő területe 18 millió km² ami 40 %-a az 1940-es területnek. Ennek ellenére nem tudjuk megmondani, hogy a fenti két ok közül, melyik milyen arányba felelős a növekedésért. Ennek a válasznak azért lenne nagy jelentősége, hogy meg-alapozott döntéseket lehessen hozni a további romlások megakadályozására.

A további dolgozatok a délutáni 8 párhuzamos szekcióülésen kerültek bemutatásra. Ezek közül 4 szekció a számítástechnika és informatika területéről érkező dolgozatokat foglalta össze, és újabb 4 a villamosmérnöki és energetikai tematikákat fedte. Az idén is több előadó a számítástechnika és az oktatás közötti, évről évre változó kapcsolatával foglalkozott. Ma már egyértelmű, hogy nincs színvonalas oktatás informatikai és internetes eszközök nélkül, viszont még nem egyértelmű, hogyan lehet az új eszközöket és a kikapasztalt hagyományos pedagógiai módszereket hatékonyan ötvözni. Ilyen jellegű kérdésekben részletezték tapasztalataikon alapuló szakmai véleményüket az előadók.

A hálózati kommunikációval kapcsolatos dolgozatok egyrészt a huzalnélküli protokollok tulajdonságait elemezték, másrészt az ipari vezérléssel kapcsolatos információcseré hálózaton történő megvalósítási lehetőségeit mérlegették.

Ugyancsak érdekes előadások hangzottak el a képfeldolgozás és mesterséges intelligencia területéről is, többet tudhattunk meg az EKG jel komplexumainak automatikus felismeréséről, a MRI képek feldolgozásáról vagy az omnidirekcionális és Lidar kamerák által készített képek fúziójáról. Ugyanakkor tudást vehettünk egy új út-meghatározási algoritmusról, amely a méhek tájékozódási módszerét használja fel.

A villamosmérnöki területen főleg az aktuális és a megújuló energiaforrásokról, a takarékos energiafogyasztásról, villamos és hőenergia rendszerekről és azok modellezéséről szóltak az előadások. A szekció előadásokból érdekes dolgokat tudunk meg az EU energiapolitikájáról, a megújuló villamosenergia termelés szabályozásáról, energiatakarékos módokról, a villamosenergia megtakarítás módszereiről és eszközeiről, illetve természetbarát anyagok felhasználásáról. Az elhangzott színvonalas előadásokból áttekintést nyertünk a megújuló energiák jelenlegi felhasználásáról, egy atomerőmű zöldmezős lebontásáról. Nagy érdeklődést váltott ki Csáky Ernő, Energiatakarékos vagy napelemek által termelt villamos energiával is működtethető, taneszközök bemutatása és használata a széke-lyudvarhelyi Backamadarasi Kis Gergely Református Kollégium régi taneszkö- gyűjteményéből. Az előadó nagy lelkesedéssel mutatta be az iskola igen gazdag gyűjteményét. A gyűjteményben számos olyan eszköz, modell található, melynek eredélyi feltalálója megelőzte azt, akinek a nevéhez kapcsoljuk ma a találmányt.

A résztvevők érdeklődését bizonyítja az előadások után kialakult beszélgetések, hozzászólások és kérdések nagy száma.

A fogadás estjén a két szakosztály idén is elismerő oklevelet adott át azoknak a szakembereknek, akik hosszú évek óta támogatják a kárpát-medencei műszaki értelmiség szakmai fejlődését és együttműködését. Az EMT Energetika-Elektrotechnika Szakosztálya részéről ebben az évben Dr. Ádám Tihámér és Zarándy Pál, a Számítástechnika Szakosztály részéről, pedig Majdik András, Kádec Tamás és Tamás Levente vehetett át elismerő oklevelet. A sikeresnek mondható szakmai tanácskozást záró állófogadás lehetőséget adott a baráti kapcsolatok megerősítésére is.

B.K-Á., S-P. Gy.,

(folytatás az első oldalról)

XX. Nemzetközi Vegyészkonferencia
2014. november 6-9., Kolozsvár

Talán a fiatalok számára a legfontosabb a dizájn drogokról tartott érdekes előadás volt, melyből megismerhették azt a nagy veszélyt, melyet ezek az ellenőrizhetetlen szerek, vegyületek jelentenek. A dizájn drogok általában ismert pszichoaktív szerek módosításával előállított anyagok, melyek még nincsenek a rendőrség tiltott listáin. Az ilyen vegyületek nem, vagy alig tesztelt anyagok, így gyakorlatilag illegális kísérletek folynak az utcán. Az előadást megrendítő képek és rövidfilmek kísérték.

A polimérkémiai foglalkozott Pukánszky Béla előadása, mely a műanyaggyártás előnyeire és veszélyeire hívta fel a hallgatóság figyelmét, kiemelve az új lehetőségeket. Érdekes eredmények kerültek bemutatásra a fázisú erősítési keményítő és politejsav kompozitok esetében.

Ünnepi konferenciánkon örömmel emlékeztünk Sohár Pál professzorral együtt a műszeres analitika fejlődését bemutató előadáson és láthattuk, hogy a magyar kutatás lépést tudott tartani a nemzetközi eredményekkel.

A konferencia másnapján, pénteken a plenáris előadásokat a doktorandusz plénum követte, melyen 25 doktorandusz mutatta be munkáját és válaszolt a feltett kérdésekre. A legjobbakat a tudományos bizottság díjazta (3 díjazott). E nagyszámú érdeklődés a doktoranduszok részéről talán azzal is magyarázható, hogy ez az egyedüli olyan alkalom, ahol doktoranduszaink magyar nyelven adhatják elő kutatási eredményeiket.

Doktorandusz plénum díjazottak (ingyenes konferencia részvételek)

Sárközi Melinda, BBTE, Kolozsvár – MKE díj
Szilágyi Botond, BBTE, Kolozsvár – MKE díj
Németh Tamás, BME, Szerves Kémia és Techn. Tsz. – EMT díj

Dicséretes (1 éves ingyenes MKE tagság)

Kovács Anita, Szegedi Tudományegyetem
Hodai Zoltán, Pannon Egyetem, Veszprém
Szávuly Miklós, Pannon Egyetem, Veszprém

A szombati napon a szakmai bemutatók tovább folytatódtak négy szekcióban (Szerves kémia, gyógyszer- és biokémia / Alkalmazott kémia I. / Alkalmazott kémia II., környezeti kémia / Szervetlen, analitikai és fizikai kémia, oktatás-módszertan).

A szintén szombaton bemutatott diák-posztereket a tudományos bizottság értékelte, a bemutatók, illetve a kérdésekre adott válaszok alapján (5 díjazott). Ezúton is gratulálunk a nyerteseknek.

Diák-poszter díjazottak (pénzjutalmak)

I. díj – Mihály Réka, BBTE, Kolozsvár
II. díj – Oláh Laura, MTA TTK, Szerves Kémia Int., Budapest
II. díj – Fikó Dezső Róbert, Sapientia EMTE, Csíkszereda
III. díj – Dörner Norbert, BBTE, Kolozsvár

Különdíj – MKE Kolloidkémiai és Nanotechnológiai Szakosztály
Hampel Boglárka, BBTE, Kolozsvár

A konferencia szakmai részét, nagyon jó hangulatú ünnepi állófogadás követte, ahol tovább folytatódtak a beszélgetések, tervek a jövőre vonatkozóan, majd szombat délután, ill. vasárnap délelőtt részt vettünk egy rövid, de tartalmas városnézésen és egy tordai sóbánya látogatáson. Zsúfolt, de sikeres három napot tölthetünk együtt.

Jövőre találkozunk a XXI. Nemzetközi Vegyészkonferencián!

M. K.

EMT-KONFERENCIÁK

Erdészeti Szakkonferencia 2014. október 24-25., Árkos

2014. október 24-25-én került sor az árkosi Tanulmányi Központban az EMT Erdészeti Szakosztálya, az ERTI (Erdészeti Tudományos Intézet) és az OEE Erdélyi Helyi Csoportja közös megrendezésében az ez évi, immár hagyományossá vált Erdészeti Szakkonferencia és erdészetalálkozóra, melyet teljes egészében az idén 175 éve született Bedő Albert emlékének szenteltünk. A legnagyobb erdész iránti tisztelet kiemelkedő számú résztvevőt vonzott a rendezvényre, úgy Erdélyből mint az anyaországból.

A találkozó házigazdája Kovászna Megye Tanácsa, Sepsikőröspatak Önkormányzata, és a Hatod, illetve a Zágoni és Kézdivásárhelyi magán-erdészetek voltak.

A rendezvény tanulmányi kirándulással kezdődött, pénteken, október 24-én. A résztvevők két program közül választhattak.

Az első autóbusszos kirándulás Háromszékre volt megszervezve, melynek első megállója a sepsiszéki Rétyi Nyír volt.

A Rétyi Nyír kialakulását Kisgyörgy Zoltán geológus ismertette. Tájékoztatást kaptunk a rezervátum kezeléséről Demeter Jánostól a Székely Vadászati Múzeum igazgatójától. Utunkat folytatva a következő megálló a zágoni Mikes Kastély volt, ahol a Zágoni Magánerdészet vezetője Besenyei István fogadta a résztvevőket és tartott tájékoztatást.

A résztvevők megkoszorúzták Mikes Kelemen emlékszobrát.

Utunkat folytatva Kovászna központjában megtekintettük a Pokolsárt, amelynek kialakulásáról Kisgyörgy Zoltán tartott tájékoztatást és megkoszorúztuk Körösi Csoma Sándor szobrát.

A következő megállónk a zabolai Mikes Kastély és Kastélypark volt.

Itt fogadott a Mikes Kastély tulajdonosa Gróf Alexander Roy Chowdhury-Mikes és Szmolka Péter erdőmérnök a Mikesek erdejének kezelője. Szmolka Péter ismertette az erdőgazdálkodás történetét és a mai erdőgazdálkodást a Mikesek erdejében. A kastély volt lovardájában került sor a kirándulók ebédjére, amely vendégfogadónak van kialakítva. Zaboláról utunk Kézdivásárhelyre vezetett. A város központjában megkoszorúztuk Gábor Áron szobrát és tájékoztatást kaptunk idegenvezetőnkől a város kialakulásáról kiváltképpen az udvarterek kiépítéséről.

Az idegenvezetőnk, Kisgyörgy Zoltán, a kirándulás folyamán végig értékes tájékoztatást tartott.

Élménygazdag kirándulásban volt része annak az 80 résztvevőnek aki ezt a programot választotta.

A második programot választók 50 fős csapata a Sugás fürdő feletti Görgőre gyalogolhatott fel, majd szép őszi sétát tehetett a hegyvonulat gerincén a Kőröspatakon rottyogó bográcsokig. A jókedvhez hozzájárult az esős éjszaka utáni csapadékmentes reggel is, hát még a tetőre kiérőket fogadó kisütő nap! A több órás túra során betekintést nyert a társaság az itteni erdők sokféleségébe, és abba, hogy az erdőgazdálkodás avatott kezekben van.

Este a közös vacsora alkalmával a baráti beszélgetést tánc és ének-szó követte, amiből aztán fergeteges mulatság kerekedett.

Másnap, október 25-én, szombaton, az árkosi Szentkeresztly kastély dísztermében gyülekeztek a résztvevők.

Szakács Sándor, az EMT Erdészeti Szakosztályának, és az OEE Erdélyi Helyi Csoportjának elnöke megnyitotta a konferenciát, majd Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke és Dr. Köllő Gábor kolozsvári egyetemi tanár, az EMT elnöke, köszöntötte a résztvevőket.

A konferenciát Dr. Melles Előd, a Székelyföldi Erdőgazdálkodók és Erdőtulajdonosok Szövetségének elnöke vezette le.

A következő előadások hangzottak el:

Dr. Király Pál (Országos Erdészeti Egyesület, tiszteletbeli tag) - Lomniczi Gergely (Országos Erdészeti Egyesület, főtítkár): *Bedő Albert, mint az Országos Erdészeti Egyesület meghatározó alakja;*

Dr. Oroszi Sándor (Mezőgazdasági Múzeum főmuzeológus, OEE Erdészettudományi Szakosztály, elnök): *Bedő Albert és az erdélyi erdők*

Andrásiné Dr. Ambrus Ildikó (Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola és Kollégium, igazgató): *Bedő Albert, az iskolaalapító;*

Dr. Borovics Attila (Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ, Erdészeti Tudományos Intézet, igazgató): *Bedő Albert és az erdészeti kutatás;*

Kisgyörgy Zoltán, újságíró: *Bedő Albert, Kőröspatak szülőtte.*

Az előadások után Lomniczi Gergely, az Országos Erdészeti Egyesület főtítkára átadta a helyi csoportnak a bélyegzőjét, illetve Dr. Oroszi Sándor, az OEE Erdészettörténeti szakosztályának elnöke az erdélyi erdészeti történetre vonatkozó átfogó tizennégy kötetes kiadványból adott át több példányt az erdélyi kollégáknak.

A kávészünet után a résztvevőket autóbusszok szállították Kálnokra, a Bedő Albert emlékünnepekre, ahol a kisiskolások adtak elő meghatározó műsort. A méltató beszédek után megkoszorúztuk Bedő Albert szobrát, majd a helyi fúvószenekar kíséretében az unitárius templomba vonultunk, ahol ünnepi istentiszteletet tartott Szabó Adél tiszteletes asszony. Ezután koszorúkat helyeztünk Bedő Albert sírjára, aki itt az unitárius temetőben nyugszik.

Befejezőként ünnepi ebédre került sor Kőröspatakon, a rendezvényt baráti találkozó és közös vacsora zárta.

Az árkosi XIV. Szakkonferencián 160 személy vett részt, amelyből 110 helyi és 50 magyarországi.

Ismételt köszönet illeti a házigazdákat a vendéglátásért, a tartalmas tanulmányi kirándulások megszervezéséért. A konferenciáról tudósított a Háromszék napilap, Duna tévé és az Erdészeti lapok.

Szakács Sándor, Erdészeti Szakosztály elnöke
Orbók Ilona, Erdészeti Szakosztály titkára

Körmöczi János Fizikusnapok Marosvásárhely, 2014. szeptember 25-27.

A „kísérletező” kalandját élhették meg azok, akik idén a Körmöczi János Fizikusnapok eseményeibe bekapcsolódtak, melynek témája a *Ballonozás* volt.

A fizika tanári munkámban mindig is fontos szerepe volt a kísérletezésnek.

Ebbe a kalandozásba szerettem volna bekapcsolni tanár kollégáimat is, akkor amikor a már zajló *Sztratoszférikus ballonkísérlet* sorozatunk egyik fejezetét választottam idei témának.

Az érdekes témaválasztás onnan adódott, hogy ez év május 27-én, Erdélyben elsőként emelkedett a sztratoszférába, kutatási célokkal, meteorológiai lég-gömb.

Több intézmény együttműködésével (bajai Csillagvizsgáló, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Maros Megyei Rádió Klub, Marosvásárhelyi Kulturális Tudományegyetem) sikerült magasba emelni, majd követni és megtalálni a felbocsájtott felszerelést.

A bajai Csillagvizsgáló ballonos csoportja Dr. Hegedűs Tibor vezetésével hangolta össze a felbocsájtás és követés folyamatát (ők 5" röptetés tapasztalatával rendelkeznek), biztosították a ballont, GPS-t és még néhány hozzávalót. A kommunikációt a berendezéssel a Maros Megyei Rádió Klub tagjai segítségével bonyolították le. A keresés folyamatában segítségünkre voltak a Sapientia EMTE oktatói csoportja is.

Egyszóval sikerült megszervezni egy olyan szakmai csoportot, amelyik képes lebonyolítani egy biztonságos „sztratoszféri repülést”, hordozót biztosító kísérleti berendezések szállításához.

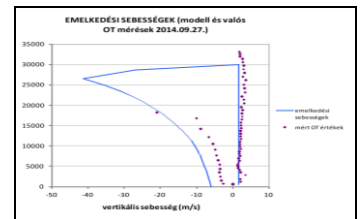
A rendezvény keretében zajló kísérlet tartalmának, menetének megismérésén túl a szombat, kora reggeli aktív részvétel és a megtalálás izgalma, mindannyiunk érdeklődését felcsigázta.

A repülés ideje alatt zajló előadások a Bolyai János Tudomány és Technika Házban, a hely szellemiségét kihangsúlyozva illeszkedtek a keretbe:

Gündischné Gajzágó Mária a *Bolyai Farkas Fizikája és csillagászata* című könyvének bemutatásának előadása és Cseh Gyopárka *Képrejtvények a fizikában* című előadása.

Dr. Csegi Sándor
az EMT Fizika Szakosztályának elnöke

(folytatás az utolsó oldalon)

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Tudománytörténeti Szakosztály

Erdélyi tudománytörténeti évfordulók

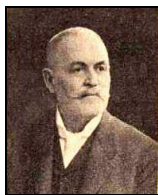
2014. november–december
(földtan–bányászat)

TÓTH Mihály geológusról (Kolozsvár, 1854. november 3–1941. február 1. Nagyvárad) már megemlékeztünk (lásd: EMT tájékoztató XXII. évf. 1–2 sz.). Most születésének 160. évfordulójára hívjuk fel a figyelmet.

ifj. ALIQUANDER Ödön bányamérnök (Zalatna 1914. november 10. vagy 14–1990. január 5. Budapest) édesapja, id. ALIQUANDER Ödön (1882–1954) nyomdokain haladt. Először jogi diplomát szerzett Budapesten, 1936-ban, majd 1941-ben, Sopronban, bányamérnököt. Előbb a magyar olajipar változó szerkezetében üzemmérnök, fűrészi felügyelő, főmérnök, majd főosztályvezető volt, majd 1965-től, a Miskolci Műszaki Egyetemen, az Olajtermelési

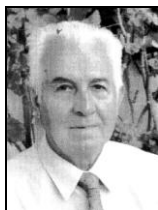
Tanszéken oktatott, 1982-i nyugdíjazásáig. Egész élete és munkássága az olajkút-fúrásához kötődik. Ő vezette be Magyarországon az új rotary-fúrás technikáját. E tekintetben, számos könyv és tanulmány szerzője volt. 1972–1981 között az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület alelnöke volt, mely szervezet 1990-ben tiszteleti tagjául választotta. Számos emlékérem tulajdonosa.

KISSÁRMÁSI MÁLYI Sándor bányamérnök (Zombolya 1849. december 9–1929. november 13. Budapest) 165 éve született és 85 éve halt meg. Középiskoláit Szegeden végezte, majd bányamérnöki oklevelet Selmechányán szerzett 1873-ban. 1873–1889 között Erdély különböző bányáinál (Kapnikbánya, Csertés, Zalatna) dolgozott, majd Selmechányán lett a vegyelemző hivatal főnöke.

1892-től egykori akadémiaján tanított kohászati eljárásokat. 1894-ben kinevezték a Pénzügyminisztérium Bányászati osztályára, hol tisztviselői rangból minisztertanácsosi rangig vitte. 1913-ban nyugdíjazták. A kissármási gázkitörést követően, ő irányította az Erdélyi-medence földgázkincsének feltáró kutatását. E téren szerzett érdemeiért kapta nemesi címét és vele a kissármási előnevet. Tanulmányai a *Bányászati és kohászati lapokban* láttak napvilágot.

BALLENEGGER Róbert (Temesvár, 1882. november. 11–1969. november 13. Budapest) emlékéit halálának 55. évfordulóján idézzük. Már korábban megemlékeztünk róla (lásd: EMT tájékoztató XXIII. évf. 11–12 sz.).

Ioan MUREȘAN (Topaszentkirály 1934. november 15–2012. január ..., Kolozsvár) geológus a Babeș Tudományegyetemen szerzett diplomát 1957-ben, ahol a tanszéken maradván dolgozott egész további életében, doktorátusvezető professzorként ment nyugdíjba 2004-ben. Doktorátusát a Gyalui-havasok ÉK-i részének közet- és rétegtanából 1972-ben védte meg. Eleinte, (Eugen STOICOVICI (1906–1992) haláláig) műszaki földtant tanított, majd egy

kori mentora utódjaként, ásványtant. E két szakterületen számos egyetemi kurzust írt és közölt. Szakmai közleményei főleg a Studia Universitatis Babeș-Bolyai szakkiadványaiban jelentek meg. 1980-ban a Román Akadémia Grigore Cobălcescu-díjban részesítette. Agyrákban halt meg. Most lenne 80 éves.

FRANZENAU Ágoston (Kolozsvár 1856. szeptember 2–1919. november. 19. Rákospalota) halálának 95. évfordulója alkalmából kerül megemlékezőnkbe. Születése 110. évfordulóján szoltunk róla (lásd: EMT tájékoztató XXII. évf. 9–10 sz.).

HOFFMANN Károly (Ruszkabánya, 1839. november 24–1891. február 21. Budapest) geológust születése 175. évfordulóján emlegetjük. Róla is írtuk már korábban (lásd: EMT tájékoztató XXII. évf. 1–2 sz.).

KRISTÓ András (Csíkszentkirály 1930. július 10–1994. december 14. Budapest) nevét inkább a földrajzi irodalom tartja számon, de földtörténeti és döntően geomorfológiai tanulmányai révén, a földtani szakirodalom is. Középiskolai tanulmányait Csíkszeredában végezte, majd 1949–1953 között Kolozsvárt, a Bolyai Tudományegyetem Földrajz–Földtan szakát.

Végzése után, nyugdíjazásig, a tanügyben dolgozott. Földrajzot, esetenként földtant tanított Csíkkarcfalván, Csíkszentkirályon, Balánbányán, Csíksomlyón és Csíkszeredában. Az utóbbi helyen volt iskolaigazgató (1959–1966), sőt főtanfelügyelő-helyettes (1968–1969) is. Közben szorgalmasan tanulmányozta Székelyföld földtörténetét és földfelszínformáit. Kutatási eredményeit 16 nyomtatásban megjelent írásában tette közzé. Néhány fontosabb azonban kéziratban maradt. Egy szakmai útja során, váratlanul, Budapesten hunyt el. Az idén, december 13-án, Csíkszeredában, Emlékkonferenciát rendeznek tiszteletére.

Johann Friedrich BINDER (Nagyszeben 1801. október 17–1859. december 20. Nagydisznód) igazából, inkább gyógyszerész volt, de egyúttal – a kor szokása szerint – a természettudományok (főleg a vegy-, de a növény- és földtan is) széleskörű művelője. Ő volt a cukorrépa alapú cukorgyártás meghonosítója Erdélyben. Gyógyszerészi diplomáját a pesti Egyetemen szerezte meg (1820), majd a cukorgyártással való elfoglaltsága után, 1844-ben Nagydisznódon patikus lett. Földtani vonatkozású munkássága abban csúcsondott, hogy ő volt az Erdélyi-medence iszapvulkánjainak első alapos kutatója.

Nicolae ȘURARU, az őslánytan egykori tanára a Babeș-Bolyai Tudományegyetemen, most lenne 90 éves. **Vidombákon** született, 1924. december 20-án. Középiskoláit Brassóban végezte, majd 1945–1949 között a Victor Babeș Tudományegyetemen szerzett diplomát a Természettudományi Karon. Végzését követően, az Egyetem Őslánytan Tanszékén maradt, ahol előadó tanári szintig emelkedett

(1989 után kapta meg a tiszteletbeli professzori címet). Kutatási eredményeit igen változatos közlési fórumokon, több mint 50 szak tanulmányban közölte, többet élettársával, a bánsági német származású Maria ȘURARU (született KYRI) társszerzőségében. Magaráhagyottan, 2009-ben távozott az élők sorából Temesvárt, nem sokkal felesége halálát követően.

RITTERSFELDI és MADARI KREYBIG Lajos (Nagyszeben 1879. december 23–1956. június 21. Budapest) Kossuth-díjas talajtanász, talajterképész emléke előtt születése 135. évfordulóján emlékeztünk meg. A Bécsi Katonai Műszaki Akadémiát végezte 1901-ben. Öt évi katonai szolgálat után, Budapesten, A József Műegyetemen vegyészdiplomát szerzett. Rövid fővárosi vegyészkedés, illetve az első világ-

háború kitörése után, újból katona lett. Sérülését követően, 75 %-os rokkantként, 1916-ban leszerelték. Saját birtokára (Cserhátsurányba) vonult vissza, ahol egymaga létrehozta Magyarország első agrobiológiai és talajkémiai laboratóriumát, melyben több mint tíz éven át munkálkodott, mígnem 1930-ban meghívták a Magyar Királyi Földtani Intézet talajtani laboratóriumának vezetésére. Itt dolgozott a második világháború végén történt nyugdíjazásáig, de 1946-ban kinevezték előadónak az Agrártudományi Egyetemre. 1951-ben választotta meg a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjául, végül 1955-ben rendes tagul. Kétszer is kitüntették Kossuth-díjjal: 1950- és 1954-ben. Nagyon gazdag tudományos munkásságot hagyott az utókorra.

MEINHARDT Vilmos bányamérnök (Nagyszeben 1884. április 8–1964. december 26. Budapest) emlékéit karácsony másodnapján idézzük, halála kerekén félévszázados évfordulóján. Az idén emlékeztünk rá, lapunk március–áprilisi számában.

Wanek Ferenc

TÁRSZERVEZETEINK Rendezvényei

Magyar Energia Szimpózium MESZ 2014

A Kárpát-medence
magyar energetikusainak 18. találkozója

Szeptember 25-én Budapesten a Klebelsberg Kultúrkúriában (Pesthidegkút) a Magyar Energetikai Társaság (MET) rendezte meg a Kárpát-medence magyar energetikusainak 18. találkozóját. A szimpózium társ-szervezői: Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület (ETE), Magyar Elektrotechnikai Egyesület (MEE), Magyar Mérnöki Kamara (MMK), Rákóczi Szövetség és első alkalommal az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT). A szimpózium szervezőinek célja a Kárpát-medencei magyar szakemberek számára találkozási fórum biztosítása, információcsere, határokon átnyúló kapcsolatépítési lehetőségek biztosítása, egységes magyar műszaki nyelv használatának ösztönzése és nem utolsósorban a fiatalok bekapcsolása a társaságok tevékenységébe. A szimpóziumon számos egyetem és szakember képviselte a Kárpát-medence országait. Romániából nagyváradai és kolozsvári szakemberek vettek részt.

A szimpózium helyszíne a csodálatos környezetű Pesthidegkúti Klebelsberg Kultúrkúria. Itt található az egykori zseniális kultuszminiszter, Klebelsberg Kuno, felújítás előtt álló kastélya is.

A rövid zenei bevezető után Dr. Garbai László, a MET elnöke megnyitotta a szimpóziumot és átadta a MET kitüntetések. A szimpóziumi résztvevőket még köszöntötték a Hidegkúti polgármester, a Nemzetstratégiai Kutató Intézet, a BME Gépészmérnöki kar és a társzervezők részéről.

A szimpózium első részén, Dr. Korényi Zoltán levezető elnöklete alatt 3 érdekes és színvonalas átfogó előadás hangzott el. Az elsőt *Európai energetikai körkép* címmel Dr. Molnár László, ETE főtitkár, a következőt *A megújuló energiatermelés ösztönzése Romániában* címmel Nagy Bege Zoltán, az ANRE energiaszabályzó tanács tagja, a harmadikat *Unió belső villamosenergia-piaci üzemi és kereskedelmi szabályzatok* címmel Gyarmati Tamás, a MEKH részéről tartotta.

Egy rövid kávészünet után, Váncza József elnöklete alatt a következő előadások hangzottak el: *Kárpát-medencei magyar nyelvű műszaki felsőoktatás – Óbudai Egyetem, Regionális villamosenergia-piacok egyesítése* Bertalan Zsolt, HUPX Magyar Szervezett Villamosenergia-piac Zrt., *Megújuló energiák hasznosítása Szlovéniában*, prof. Dr. Goricanec Darko, University of Maribor, *Paks II helye és szerepe a nemzetközi folyamatok tükrében*, Tóth Csilla, Magyar Atomforum Egyesület Elnökségének tagja.

A délutáni előadások a "BOLYAI" és „JEDLIK” szekciókban hangzottak el. Az előadások tematikája nagyon széles skálán található. A szimpóziumon 12 érdekes és színvonalas szekció előadás hangzott el. Magyarországgal szomszédos országokat képviselő szakemberek részéről 5 előadás hangzott el. Az előadások közül meg kell említeni a hazai résztvevők közül Makkai Zoltán, Nagyvárad: *Péché Antal kiváló mérnök a 19. században* és Vallasek István, Kolozsvár: *A megújuló energiaforrások hasznosításának helyzete a Székelyföldön* című előadásokat. Az előadásokat nagyszámú hozzászólás követte.

A hozzászólások során a már évek óta megszokott hangulatot, érdeklődést tapasztalhattuk. Az előadásokat kerekasztal, csoportos vitafórum követte.

Külön ki kell emelni a MET ifjúsági tagozatának tevékeny részvételét a szimpózium lebonyolításában, 2 érdekes előadás tartásában és a szimpózium értékelésében. Az ök megállapítása alapján a hozzászólások kapták a legmagasabb osztályzatot.

A szimpózium zárszava után a résztvevők átmentek a közeli Mária-remetei Kisboldogasszony Bazilika kertjében található, a helyi civil szervezetek által több mint tíz esztendeje létrehozott Szent Korona Dombhoz, amely eddig mintegy ezer kárpát-medencei helyszégből hozott marék föld hozzáadásával a magyarság összetartozását jelképezi. Itt elhelyezték a magukkal hozott egy-egy marék földet.

A szimpózium a Tanne Hotel vendéglőben közös vacsorával zárult.

Dr. Bíró Károly-Ágoston
az EMT Energetika-Elektrotechnika Szakosztályának elnöke

(folytatás a 4. oldalról)

Körmöczi János Fizikusnapok

Részemről *Az első erdélyi sztratoszférikus ballon kalandja* kísérlet-sorozat marosvásárhelyi beindításának fő célja, kidolgozni a biztonságos körülményeket a repülés, adatrögzítés, követés és visszaszerzés folyamatába úgy, hogy bármilyen értékesebb eszközzel is merészen mérések elvégzését tudjuk vállalni. Elmondhatjuk, hogy az eddig lebonyolított két kísérlet sikeresen valósult meg, az első kísérlet dobozát Beszterce közelében (120 km távolságra), ezt a másodikat Horezu helységben (250 km távolságra) találtuk meg. Az elért magasságok 22.000 m és 33.130 m voltak, amelyeken felvételeket is sikerült rögzíteni. A felvételek filmként megtekinthetők a <http://ucstgm.ro/> oldalon.

A Bajai Csillagvizsgáló vezetője, Hegedüs Tibor *A ballonozás reneszánsza* című előadásában elméleti síkon is ismertette a jelenlegi, hasonló kísérletezés eredményeit, céljait, rávilágítva annak előnyeire az oktatásban.

A kísérlet bemutatása remélem, ötletet adott a kollégáknak újabb kísérletekre, amelyek az oktatásban is hasznosan alkalmazhatóak lehetnek, hamarosan felhívással is jelentkezünk ezen ötletek befoglalására a következő programjainkba.

A fényképek igazolják az érdeklődést és a jó hangulatot, amely az eseményt végig jellemezte. Számomra nagy öröm volt a kísérlet vezetése mellett a rendezvény házigazdájának is lenni.

Cs. S.

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztők: Horváth Erika, Miklós Beáta
Pap Tünde, Prokop Zoltán
Cím: Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút
(Magyar u.) 116. sz.
Postacím: 400750 Cluj, O.P. 1, C.P. 140.
Tel./fax: 0264-590825; 0264-594042; 0744-783237
E-mail: emt@emt.ro
Honlap: <http://www.emt.ro>